

Ki Yurie Halchak?

Ez az előadássorozat a japán kardok történetének és művészeti jelentőségének alapvető áttekintését nyújtja mindazok számára, akik érdeklődnek e különleges fegyvernem tanulmányozása iránt. A sorozat célja, hogy érthető, mégis tartalmilag gazdag formában mutassa be a japán kard fejlődését a korai idők hadi eszközétől a mai napig kulturális műtárgyként tisztelt alkotásokig.

A japán kardokat eredetileg katonai célokra, fegyverként készítették. Ugyanakkor a japán kardkovácsok már a korai időktől törekedtek arra, hogy a funkcionalitás mellett a kardok esztétikai minősége is kiemelkedő legyen. A pengék így nem csupán harci eszközökké, hanem egyben művészi alkotásokká is váltak. A kovácsolás és edzés magas szintű technikai révén létrejövő komplex felületi textúrák és edzett mintázatok – mint például a *hada* és a *hamon* – kizárólag Japánra jellemző formanyelvet képviselnek.

A történelem során a japánok nemcsak fegyverként tekintettek a kardokra, hanem spirituális szimbólumként is: a szamurájok erkölcsi tartásának megtestesítőjeként, valamint templomok és szentélyek szakrális felajánlásaként. A modern korban a japán kardot acélba öntött kulturális művészeti tárgyként tartják számon, amely nemcsak a kézművesség csúcsát képviseli, hanem a japán identitás egyik jelképe is.

A kardok formavilágának, arányainak és stílusjegyeinek változásai szorosan összefüggnek a történelmi eseményekkel és társadalmi átalakulásokkal. A penge textúrája, kontúrja és az edzési minták mindazon jellegzetességek, amelyek egy adott kardkovács-iskola (*den*, 伝) stílusát tükrözik.

Ez az előadássorozat minden szakaszát az adott korszak történelmi kontextusának ismertetésével kezdi, majd bemutatja az adott időben és tartományban működő fontosabb kardkovácsműhelyeket.

A történelmi áttekintés elengedhetetlen ahhoz, hogy megértsük, milyen események és társadalmi körülmények befolyásolták a kardok formáját, technikai jellemzőit és esztétikai irányultságát. A cél az, hogy a résztvevők ne csupán gyönyörködjenek a kardok szépségében, hanem képesek legyenek felismerni és értelmezni azok történeti és művészeti jelentésrétegeit is.

Mivel a japán kard története több évszázadot ölel fel, az előadássorozat elsősorban a *Koto*-korszakra (古刀, azaz „régikardok”) összpontosít, amely a *Heian*-korszak (794–1185) kezdetétől a *Sengoku*-korszak (16. század vége) lezárultáig terjed. Ez az időszak különösen gazdag kardkészítő iskolákban, stílusirányzatokban és technikai újításokban, így ideális alapot nyújt a kardok fejlődési ívének tanulmányozásához.

Az előadások során bemutatott illusztrációk és fényképek részben édesapám gyűjteményéből*, részben a *Sano* Múzeum katalógusából származnak**, amelyek révén autentikus példákon keresztül szemléltethetők a tárgyalt korszakra jellemző pengék.

Az elemzések elméleti háttérét olyan elismert szakmunkák adják, mint *Hon'ami Kōson* úr *Nihontō no Okite to Tokuchō* (日本刀の掟と特徴, „A japán kard szabályai és jellemzői”) című kötete. Ezt a munkát *Mori sensei*, a kardtanárom, tankönyvként használta tanóráin, és a mai napig az oktatás fontos alapműveként tekintek rá.

Továbbá fontos hivatkozási alapként szolgált *Hon'ami Kōson* úr *Nihontō no Okite to Tokuchō* (日本刀の掟と特徴 – A japán kard szabályai és jellemzői) című munkája is. Ezt a könyvet kardoktatóm, *Mori sensei* használta tankönyvként oktatása során.

Egyéb jelentős forrásmunkák közé tartozik *Hiroi Yūichi* úr *Tōken no Mikata* (刀剣のみかた – A kardok megközelítése), akit személyesen ismerek a Japán Kardmúzeumban töltött gyakornoki időm óta, valamint a klasszikus szakkönyveknek számító *Nihontō Taikan* (日本刀大鑑), *Nihontō Kōza* (日本刀講座) és számos további szakirodalom.

Ezekről a szakkönyvekről és forrásokról részletes információ található az irodalomjegyzékben.

Életrajz

Tokióban, *Minato* kerületben születtem és ott is nőttem fel. Tizenéves koromban családommal Kamakurába költöztünk. Jelenleg Los Angelesben élek.

A *Meiji* Egyetemen szereztem alapidiplomát irodalom szakon, valamint múzeumi kurátori képesítést. A kurátori engedély megszerzéséhez szükséges szakmai gyakorlatomat a Tokióban működő *Nihon Bijutsu Tōken Hozon Kyōkai*-nál (日本美術刀剣保存協会 – Japán Művészi Kardok Megőrzésének Társasága), ismertebb nevén a Japán Kardmúzeumban (Japanese Sword Museum, NBTHK) végeztem.

Ezt követően a Kaliforniai Állami Egyetemen, Northridge-ben is tanultam, ahol közgazdaságtanból szereztem második alapidiplomámat. Édesapám egy fémmegmunkálással foglalkozó vállalatot vezetett, és hobbiként japán kardokat, valamint más hagyományos japán művészeti tárgyakat gyűjtött.

Az NBTHK egyik adminisztrátoraként is tevékenykedett. Édesapám már hosszú évekkel ezelőtt elhunyt.

Apám egyik közeli barátja, *Mori Sensei*, aki szintén a *Nihon Bijutsu Tōken Hozon Kyōkai* (NBTHK) vezető adminisztrátora volt, a lakhelyéhez közeli otthonában japán kardokat tanulmányozó csoportokat vezetett. Én is csatlakoztam ehhez a tanulócsoporthoz.

Mori Sensei órái rendkívül ritka és értékes lehetőséget jelentettek, ugyanis a múzeumban betöltött pozíciójának köszönhetően kiváló minőségű kardokat tudott hozni szemléltető anyagként. A tanulmányozott kardok olyan jelentős értékű műtárgyak voltak, mint a *Jūyō Bunkazai* (Fontos Kulturális Javak) és a *Jūyō Bijutsuhin* (Fontos Művészeti Tárgyak). Nem tudom, hogyan sikerült megszereznie, de egyszer még egy Nemzeti Kincs (*Kokuhō*) kategóriájú kardot is elhozott számunkra. Ne feledjük, hogy mindez körülbelül 50 évvel ezelőtt történt – akkoriban a körülmények egészen mások voltak, mint manapság.

Olyan kardokat láthattunk és vizsgálhattunk meg közelről, amelyeket ma az emberek jobbra csak múzeumi vitrineken keresztül tekinthetnek meg.

Apámmal is volt lehetőségem kardokat tanulmányozni, mivel több kardot is őrzött az otthonunkban. A könyv több fejezetében található fényképek ezekről a kardokról készültek.

*Az apám készítette a kardjairól a fotókat; ezek a kardok az ő kardjai voltak, amikor a fotók készültek.

**Néhány fotó a *Sano* Múzeum katalógusából származik. A felhasználás engedélyét a *Sano* Múzeum adta meg.